

DECIZIE

22 iunie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul - Valeriu Doagă

Judecătorii -

Iuliana Oprea, Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Umrihin Victoria în interesele proprii și a copilului minor Umrihin Ala împotriva lui Umrihin Igor, Umrihin Tatiana, Nichiforova (Țurcan) Aliona, în interesele copilului minor Nichiforova Iulia, intervenienții accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, notarul public Kiseliova Olga cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți asupra bunului imobil, încasarea prejudiciului material, declararea nulă a contractului de donație,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016

c o n s t a t ă

La 26 mai 2010 Umrihin Victoria în interesele proprii și a copilului minor Umrihin Ala a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Umrihin Igor, Umrihin Tatiana, Nichiforova (Țurcan) Aliona, în interesele copilului minor Nichiforova Iulia, intervenienții accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, notarul public Kiseliova Olga cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți asupra bunului imobil, încasarea prejudiciului material, declararea nulă a contractului de donație.

Prin hotărârea Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 s-a admis acțiunea, s-a declarat nul contractul de donație nr.965 din 03 aprilie 2013, autentificat notarial de notarul public Kiseliova Olga, încheiat între Umrihin Igor și Țurcan Aliona în numele fiicei minore Nichiforova Iulia, privind donația a 1/4 cotă-parte din apartamentul nr.4, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 34/1, cod cadastral 0100313.133.01.004, prin aducerea părților la poziția inițială; s-a încetat proprietatea comună pe cote-părți a bunului imobil: apartamentul nr.4, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 34/1, ce aparține cu drept de proprietate a câte 1/4 cotă-parte lui: Umrihin Igor, Umrihin Tatiana, Umrihin Victoria și Umrihin Ala, prin vânzarea la licitație publică și distribuirea prețului în părți egale, a câte 1/4 din prețul imobilului fiecărui coproprietar; în rest capătul acțiunii privind încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea de dreptul de folosință asupra bunului imobil în litigiu în mărime de 54144 de lei s-a respins, ca neîntemeiat; s-a încasat, în mod solidar, de la Igor Umrihin și Tatiana Umrihin în beneficiul Victoriei Umrihin cheltuielile de judecată în sumă de 5280 de lei; s-a încasat, în mod solidar,

de la Umrihin Igor și Nichiforova Aliona în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 2850 de lei, pentru admiterea capătului acțiunii privind declararea nulității contractului de donație; s-a încasat de la Umrihin Victoria în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 1624,32 de lei, pentru respingerea capătului acțiunii privind încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea de dreptul de folosință asupra bunului imobil în litigiu în mărime de 54144 de lei; s-a încasat, în mod solidar, de la Umrihin Victoria, Umrihin Igor, Umrihin Tatiana și Nichiforova Aliona în beneficiul statului cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată, prin intermediul scrisorilor recomandate, în sumă de 79,95 de lei; hotărîrea în cauză servind drept temei pentru efectuarea rectificărilor de rigoare în registrul bunurilor imobiliare privitor la apartamentul nr.4, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 34/1, cod cadastral 0100313.133.01.004, după ce hotărîrea va rămîne definitivă.

La data de 24 februarie 2016 avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian a depus cerere de apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii cu respingerea acțiunii reclamantei Umrihin Victoria privind constatarea fictivă și nulă a contractului de donație a ¼ cotă-parte din apartamentul nr.4, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 34/1 și încetarea proprietății comune pe cote-părți asupra bunului imobil, apartamentul nr.4, amplasat în mun. Chișinău, bd. Mircea cel Bătrân 34/1 prin vînzarea bunului la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei și încasarea prejudiciului material cauzat prin privarea de dreptul de folosință asupra bunului imobil în litigiu în mărime de 54144 de lei, ca neîntemeiată.

La aceeași dată, Umrihin Igor a depus apel împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016 solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea hotărîrii și respingerea acțiunii integrale a reclamantei Umrihin Victoria.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 s-au respins cererile lui Umrihin Igor și Nichiforova (Țurcan) Aliona cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, nu s-a dat curs cererilor de apel depuse de Umrihin Igor și Nichiforova (Țurcan) Aliona, în interesele copilului minor Nichiforova Iulia împotriva hotărîrii Judecătoriei Ciocana, mun. Chișinău din 26 ianuarie 2016, s-a acordat apelanților termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru achitarea taxei de stat în mărime de 3355,74 de lei și prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat, s-a explicat apelanților că, în cazul neîndeplinirii în termen a indicațiilor instanței de apel, apelurile nu vor fi considerate declarate și vor fi restituite.

La data de 24 mai 2016 avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian a depus cerere de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii în partea respingerii cererii recurente Nichiforova (Țurcan) Aliona privind scutirea de la plata taxei de stat cu pronunțarea unei noi hotărîri de scutire de la plata taxei de stat.

În motivarea recursului a invocat că, instanța de apel nu a intrat în esența cererii de apel și a cererii de scutire de la plata taxei de stat, în pofida faptului că recurenta a prezentat documente ce confirmă lipsa surselor minime de existență, a calculat eronat mărimea taxei de stat.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian urmează a fi respins din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Colegiul consideră recursul ca fiind declarat în termen, având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel a fost pronunțată la 12 mai 2016 (Vol. II, f.d. 171), iar cererea de recurs a fost depusă la 24 mai 2016 (Vol. II, f.d. 182).

În continuare, instanța de recurs se va expune asupra legalității și temeiniciei încheierii instanței de apel în partea respingerii cererii de scutire de la plata taxei de stat a Alionei Nichiforova (Țurcan), reieșind din dispozițiile art. 442 alin.(1) din Codul de procedură civilă cu privire la limitele judecării recursului.

Verificând legalitatea încheierii Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 prin prisma argumentelor invocate în recurs, Colegiul constată că aceasta a fost emisă în concordanță cu normele de drept material și procedural pertinente.

Conform art. 84 din Codul de procedură civilă, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolvenței, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor (duplicatelor) de pe actele judecătorești.

Conform art. 365 alin. (4) din Codul de procedură civilă, la cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. 3 alin. (1) lit. j) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03.12.1992, pentru cererile de apel împotriva hotărîrilor instanțelor judecătorești în cazul litigiilor cu caracter patrimonial taxa de stat se calculează în mărime de 75 % din taxa calculată din suma contestată.

Colegiul relevă că, accesul liber la justiție este o parte componentă incipientă a dreptului la un proces echitabil, consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și presupune posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit la o instanță de judecată, pentru apărarea drepturilor și intereselor legitime. Este unanim acceptat ca dreptul de acces la justiție nu poate fi un drept absolut, ci unul care poate implica limitări, cît timp acestea sunt rezonabile și proporționale cu scopul urmărit.

Instanța de recurs menționează că, taxa de stat nu este un impediment al accesului liber la justiție, atît timp cît statul asigură aplicarea eficientă și uniformă a prevederilor normative referitoare la cuantumul taxei de stat, la scutirile de taxa de stat dispuse din oficiu ori la solicitarea persoanei interesate. Dreptul de acces la un tribunal consacrat de art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului urmează a fi înțeles ca un drept de acces concret și efectiv, ceea ce determină instanța de judecată de a supune adresarea oricărei persoane în justiție cu o restricție pecuniară

clară și concretă, evidențiind-o în conținutul încheierii de contestare a neajunsurilor la adresarea cu un instrument de atac, urmărind scopul de respectare a echilibrului între necesitatea asigurării bunei administrări în justiție și proporționalitatea unei astfel de restricții.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a accentuat în argumentarea soluției din cauza *Kreuz vs Polonia* (28249/95), faptul că dreptul de acces la o instanță de judecată nu are un caracter absolut, fiind normal și dezirabil ca acesta să fie supus anumitor limitări, intrinseci forței de reglementare legislativă specifice oricărui stat de drept. Astfel, pot exista limitări de natură procedurală, precum imperativul parcurgerii unei proceduri prealabile și chiar limitări de natură financiară, precum impunerea unor taxe judiciare. Importantă rămâne însă rezonabilitatea acestor limitări, ele trecând limitele convenționale atunci când restricționează accesul la justiție în asemenea mod încât aduc atingere însăși esenței dreptului consacrat în beneficiul tuturor justițiabililor. În acest sens, este respinsă teza ce echivalează dreptul de acces la justiție cu gratuitatea actului de justiție.

Din perspectiva celor menționate supra, Colegiul constată că, instanța de apel justificat a respins scutirea de la achitarea taxei de stat la depunerea cererii de apel înaintate de avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian, deoarece recurentul în suportul solicitării vizate nu a prezentat probe concludente ce ar confirma starea financiară precară a Alionei Nichiforova (Țurcan) ținând cont de faptul că, o concluzie obiectivă la acest capitol nu poate fi concepută în lipsa informației ce demonstrează existența conturilor bancare la toate instituțiile financiare, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la Întreprinderea de Stat "Registru" privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate, și alte probe ce demonstrează valoarea patrimoniului disponibil.

Totodată, argumentele recurentului precum că instanța de apel eronat a calculat mărimea taxei de stat, nu pot fi reținute, deoarece la pronunțarea hotărârii primei instanțe, s-a dispus achitarea în contul statului a taxei de stat în mărime totală de 4474,32 de lei, or art.3 alin.(1) lit. j) din Legea taxei de stat nr.1216 din 03 decembrie 1992 prevede cuantumul pentru cererile de apel în mărime de 75% din taxa ce urmează a fi plătită la depunerea cererii de chemare în judecată.

În concluzie, Colegiul reține ca fiind justă respingerea de către instanța de apel a cererii de scutire de la plata taxei de stat în circumstanțele vidului probatoriu constatat în acest sens.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 este întemeiată și legală, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian și a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de avocatul reprezentantului legal Nichiforova (Țurcan) Aliona, Istrati Adrian.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 mai 2016 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Umrihin Victoria în interesele proprii și a copilului minor Umrihin Ala împotriva lui Umrihin Igor, Umrihin Tatiana, Nichiforova (Țurcan) Aliona, în interesele copilului minor Nichiforova Iulia, intervenienții accesorii Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, notarul public Kiseliova Olga cu privire la încetarea proprietății comune pe cote-părți asupra bunului imobil, încasarea prejudiciului material, declararea nulă a contractului de donație.

Decizia este irevocabilă de la momentul emiterii.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan